

Aanbesteding Wmo wordt zeker geen prijzenslag

Erik Betten

Groningen - De schuldvraag gingen de aanwezigen bij de SER-werkconferentie over de aanbesteding van de huishoudelijke Wmo-hulp gisteren liever uit de weg. Logisch, want niemand in de zaal van het Groningse Hampshire Hotel was zonder zonde, bleek al snel. Het ministerie van VWS, de verantwoordelijke gemeenten, de thuiszorginstellingen, de werknemers, allemaal hebben ze steken laten vallen toen de huishoudelijke hulp ineens via de Wmo, en dus de gemeente, geregeld moest worden.

Vorig jaar stelde het Zorg Innovatie Forum Noord-Nederland al vast dat er snel iets zou moeten veranderen aan het Wmo-beleid, want anders dreigt er een groot tekort aan uitvoerend personeel. Niet zo gek, want dat personeel is - ondanks de naderende

vergrijzing en groeiende zorgvraag - soms genadeloos de deur uit gejaagd in de drang naar kostenbesparing.

„De invoering van de Wmo heeft diepe sporen getrokken”, zei William Moorlag van Abvakabo FNV daarover. „Vooral door de aanbesteding op prijs.”

Gemeenten kozen de goedkoopste instellingen, die daarbij vaak onder kostprijs inschreven. De enige oplossing was om personeel in loondienst te bewegen om als zelfstandig alfahulp - zonder bescherming en voor lager loon - aan de slag te gaan. „Er is niet één exclusieve schuldige aan te wijzen. De werknemers kun je bijvoorbeeld een te meegaande opstelling verwijten, en het Rijk dat er bij de invoering van de wet geen verplichting is gesteld om bij wisseling van zorgaanbieder niet te verplichten dat de nieuwe instelling het perso-

neel overneemt. De aanbesteding van de huishoudelijke hulp heeft zo een smet geworpen op de hele wet, en dat is zonde. Bovendien is het imago van werken in de zorg daardoor beschadigd.”

Zo moet het dus niet weer, constateerden de aanwezigen. Dat kan ook niet, want waarschijnlijk worden in 2010 twee wetten van kracht die het gebruik van alfahulpen verbieden in de Wmo-zorg, en die verplichten dat bij wisseling van zorgaanbieder het personeel wordt overgenomen. Omdat bij de meeste gemeenten de alfahulpen nu wel een rol spelen in de thuiszorg, moet vrijwel overal in 2010 een nieuwe aanbestedingsronde volgen.

Directeur Ron van Gent van MKB-Noord zat opvallend genoeg grotendeels op dezelfde lijn als vakbondsmann Moorlag. „Continuïteit is het belangrijkste. Daar zijn de zorgin-

stellingen en hun personeel mee geëind, want het levert duidelijkheid op en voorkomt extra administratieve rompslomp.”

Dat betekent volgens Van Gent dus langere contracten. Inschrijven onder de kostprijs is wat hem betreft uit den boze. „Ik begrijp niet dat een instelling dat zou doen.”

Zeeuwse model

Het schot voor de boeg van de SER om te streven naar één noordelijk model van aanbesteding viel niet in de smaak. Wel sprak vrijwel iedereen zich uit voor het zogenaamde Zeeuwse model, dat bijvoorbeeld ook in de Zuidwesthoek is gehanteerd. Daarbij stelt de gemeente een vast tarief vast voor huishoudelijke hulp, en worden er contracten gesloten met alle zorgaanbieders die aan bepaalde eisen op het vlak van kwalite-

it en personeelsbeleid voldoen.

De SER komt binnenkort met een advies aan de gemeenten om op deze en andere punten te letten bij het invullen van de nieuwe aanbestedingsronde. Het zal niet zozeer een noordelijk model voor aanbesteding zijn, maar eerder een lijstje met vuistregels.

Volgens de wethouders Ekhart (Sneek) en Florijn (Leeuwarden) zal de tweede aanbesteding hoe dan ook veel beter lopen dan de eerste. „We hebben geleerd van de eerste ronde, hoe we het spel moeten spelen. Nu is het zaak om slimme verbindingen te maken”, stelde Florijn. „Je zult van nature een herstel zien bij de gemeenten, en bij de instellingen”, aldus Ekhart. „Maar we moeten oppassen dat met hogere tarieven de gemeenten nu niet opdraaien voor de tekorten.”